

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 20 октомври 2023 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: септември 2023 година

- Во септември 2023 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** бележи месечен пад од 0,5%, што во најголем дел се должи на намалувањето на краткорочните депозити и депозитните пари, а во помала мера и на пониските готови пари во оптек и долгорочните депозити до две години. Во споредба со септември претходната година, паричната маса е зголемена за 5,9% и главно произлегува од зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити, при помало позитивно влијание и на готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години.
- Вкупните депозити³**, во септември, се намалија за 0,2% на месечно ниво и во целост е одраз на падот на депозитите на корпоративниот сектор, при раст на депозитите на домаќинствата. Годишниот раст од 8,9% произлегува од зголемувањето на депозитите на двата сектора, со малку поголем придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)				месечна промена (во %)			
	12.2022	8.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023
Парична маса М4	547,355	568,755	568,129	5.1	6.9	11.4	8.8	3.0	-0.6	1.3	-0.1
Парична маса МЗ	499,803	508,777	506,234	5.3	6.6	10.0	5.9	2.8	-1.0	0.9	-0.5
од кои:											
Готови пари во оптек	47,494	47,569	47,361	6.8	6.3	9.4	6.1	9.6	1.4	2.1	-0.4
Депозитни пари	188,036	192,075	191,171	5.8	10.4	15.8	8.5	4.1	-1.2	1.1	-0.5
Краткорочни депозити	214,490	218,720	217,380	6.8	4.6	4.8	4.1	0.9	-1.3	0.6	-0.6
Долгорочни депозити до 2 години	49,782	50,413	50,321	-3.8	2.5	13.4	4.4	0.0	-1.1	0.8	-0.2
Вкупни депозити	491,537	511,377	510,446	4.9	6.8	11.5	8.9	2.6	-0.9	1.2	-0.2
од кои:											
Корпоративен сектор	142,627	153,071	151,004	3.7	5.9	19.7	15.7	3.3	-2.2	1.3	-1.4
Во денари	94,395	101,101	99,629	2.5	6.7	19.0	11.1	1.0	-2.4	2.1	-1.5
Во странска валута	48,232	51,970	51,375	6.1	4.4	21.0	25.8	8.2	-1.9	-0.3	-1.1
Домаќинства	323,084	331,720	334,745	5.8	8.4	8.8	6.8	2.7	0.1	1.2	0.9
Во денари	155,215	158,971	161,006	2.2	9.9	14.1	10.9	6.2	0.6	1.9	1.3
Во странска валута	167,869	172,749	173,739	9.3	7.0	4.3	3.3	-0.3	-0.3	0.5	0.6

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

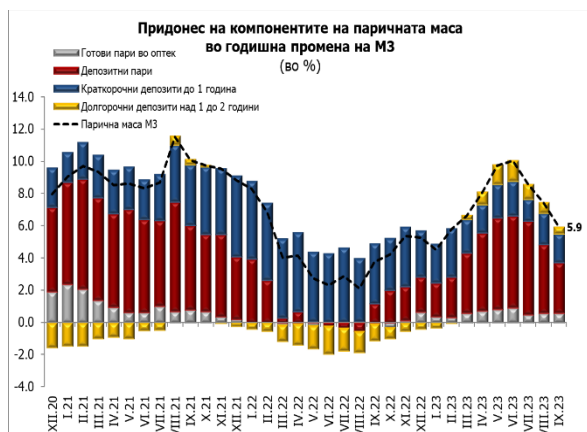
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, **вкупните кредити** остварија месечно зголемување од 0,4%, како резултат на зголеменото кредитирање на двата сектора, со поголем придонес на корпоративниот сектор. Анализирано на годишна основа, кредитите растат за 5,8% што произлегува од повисокото кредитирање на двата сектора, при поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)				месечна промена (во %)			
	12.2022	8.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023
Вкупни кредити	423,114	434,701	436,461	9.4	6.6	6.5	5.8	1.4	0.7	1.1	0.4
<i>од кои:</i>											
Корпоративен сектор	205,974	207,309	208,347	11.5	6.2	6.5	5.1	2.6	0.5	1.2	0.5
Во денари	122,377	123,923	125,148	6.8	1.9	3.8	6.5	3.5	0.2	1.4	1.0
Во странска валута	83,598	83,386	83,200	19.3	12.9	10.8	3.1	1.4	0.9	0.9	-0.2
Домаќинства	214,965	224,817	225,537	7.3	6.8	6.4	6.4	0.3	0.8	0.9	0.3
Во денари	119,178	123,515	123,775	5.2	4.0	3.2	4.0	-0.2	0.6	0.5	0.2
Во странска валута	95,786	101,302	101,762	10.2	10.6	10.7	9.5	1.0	0.9	1.5	0.5

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

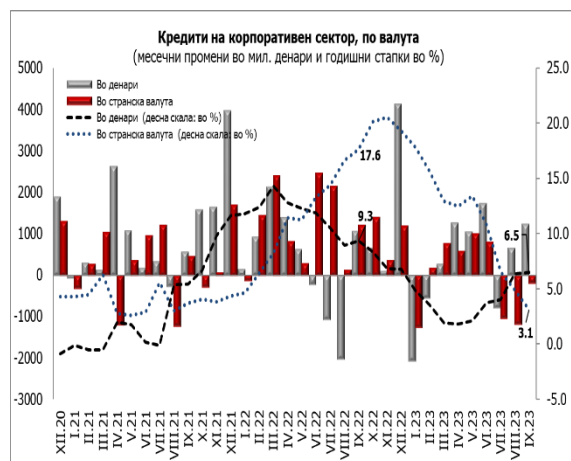
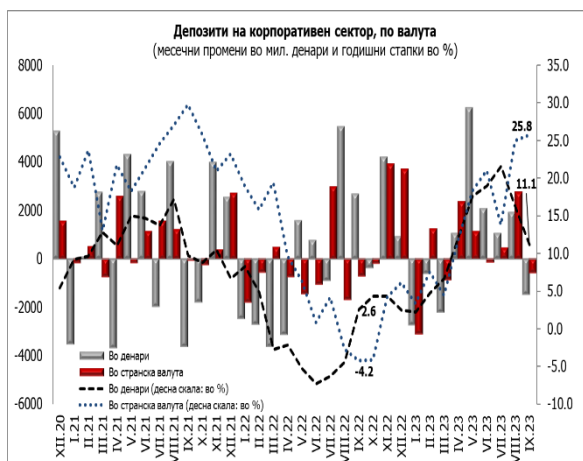
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

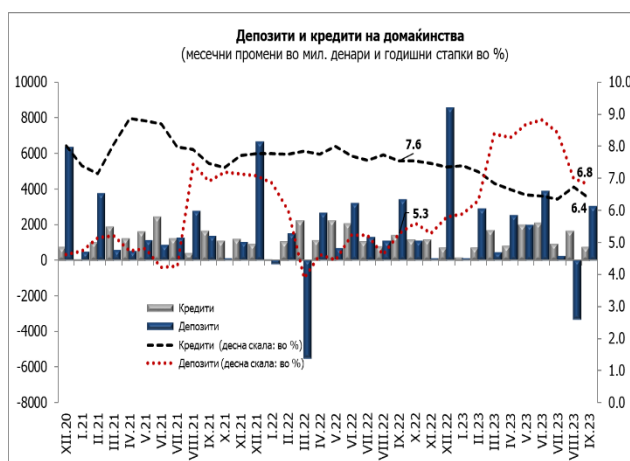
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити на корпоративниот сектор**, во септември, се намалија за 1,4% на месечна основа, главно под влијание на падот на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, а во помала мера и на краткорочните депозити во денари, во услови на забележан раст на долгорочните депозити. Годишниот раст од 15,7% во поголем дел е одраз на зголемувањето на краткорочните депозити во странска валута, депозитните пари и долгорочните депозити во денари.
- Во септември, **кредитите на корпоративниот сектор**⁵ бележат месечен раст од 0,5%, во целост како резултат на зголемувањето на кредитите во денари, при остварен пад на кредитите во странска валута. Во однос на септември минатата година, кредитите на корпоративниот сектор се зголемија за 5,1%, што се должи на растот на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес кон растот на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

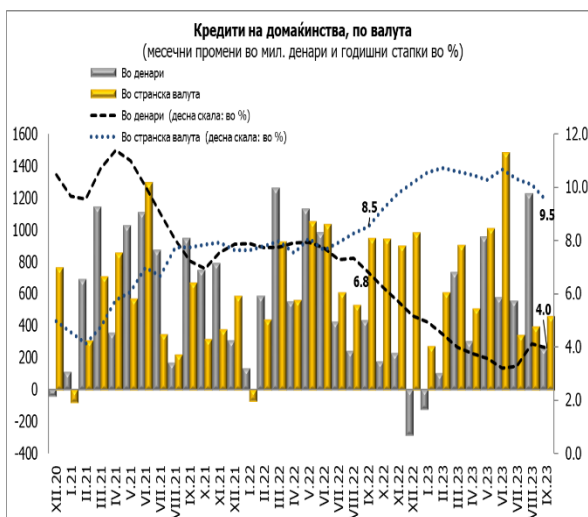
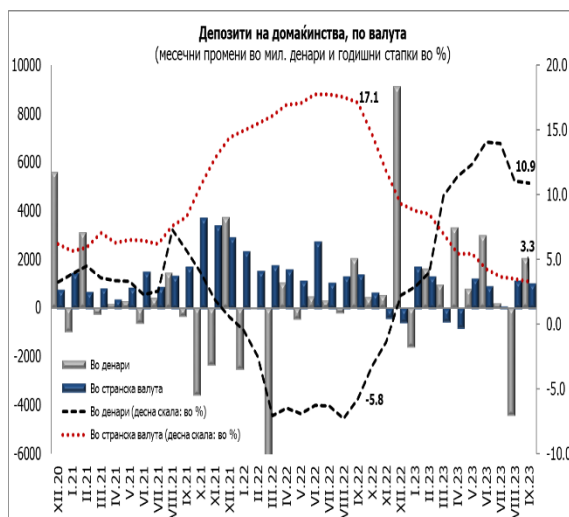
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

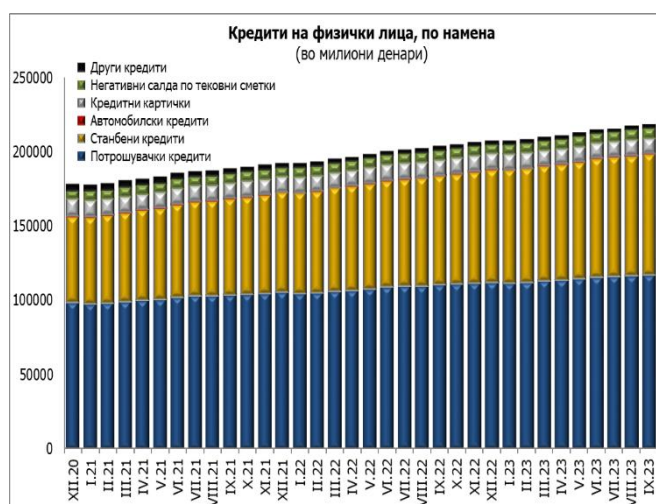

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, месечната стапка на раст на **депозитите на домаќинствата** изнесува 0,9% во поголем дел поради зголемените депозитни пари и долгорочните депозити, додека помало позитивно влијание и на краткорочните депозити. Анализирани на годишно ниво, депозитите на домаќинствата забележаа раст од 6,8%, што главно се должи на зголемувањето на долгорочните депозити и депозитните пари, а во помала мера и на краткорочните депозити во денари, во услови на остварен пад на краткорочните депозити во странска валута.
- Кредитите на домаќинствата**, во септември, остварија месечно зголемување од 0,3%, во поголем дел поради зголеменото кредитирање во странска валута, при позитивен придонес и на кредитите во денари. Годишниот раст од 6,4% се објаснува со зголемувањето на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)				месечна промена (во %)			
	12.2022	8.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023
Потрошувачки кредити	112,504	116,898	117,389	6.3	6.2	6.2	6.0	0.7	0.9	1.1	0.4
Станбени кредити	75,905	80,572	81,247	12.7	11.7	11.3	10.7	1.2	0.8	1.4	0.8
Автомобилски кредити	358	384	379	9.1	9.9	8.6	15.5	-0.2	-0.5	4.4	-1.5
Кредитни картички	10,324	10,157	10,096	0.7	0.5	-1.3	-2.6	-0.9	0.4	-0.1	-0.6
Негативни салда по тековни сметки	5,963	7,068	6,986	1.0	-0.2	-2.6	7.9	-10.2	0.5	-4.1	-1.1
Други кредити	2,207	1,928	1,893	-15.5	-16.1	-17.9	-17.4	-0.7	-2.1	-4.2	-1.8

Извор: НБРСМ.

- Во септември, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, забележаа месечен раст од 0,4% и 0,8%, соодветно, како и годишно зголемување од 6,0% и 10,7%, соодветно. **Автомобилските кредити**, во септември, се намалени за 1,5% на месечна основа, при годишен раст од 15,5%, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** остварија месечно и годишно намалување од 0,6% и 2,6%, соодветно. Во септември, **негативните салда на тековните сметки** бележат пад од 1,1% на месечно ниво, додека на годишно ниво се зголемени за 7,9%. Кредитите одобрени врз **други основи**, во септември, се намалија на месечно и на годишно ниво за 1,8% и 17,4%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 ноември 2023 година (референтен пресек заклучно со октомври 2023).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.